

Súd: Okresný súd Vranov n/T
Spisová značka: 6P/206/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815210185
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2015:8815210185.2

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX, mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX a mal. Y. O., nar. X.XX.XXXX, všetci bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti otca: Y. O., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XXX/XX, B. K. I., t. č. Ú. U. Ú., E. XX, S., na návrh matky: Q. O., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXXX, B. K. I., o nariadenie predbežného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

Súd dočasne zveruje mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX, mal. Y. O., nar. XX.X.XXXX a mal. Y. O., nar. X.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky.

Otec maloletých detí je povinný platiť výživné na každé maloleté dieťa vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrované, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa, počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia.

Ukladá matke maloletých detí povinnosť podať na príslušnom súde návrh na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom do 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka sa podaným návrhom zo dňa 4.11.2015 domáhala vydania predbežného opatrenia, ktorým by súd dočasne maloleté deti zveril do jej osobnej starostlivosti a otca aby zaviazal na platenie výživného na maloleté deti. Podanie návrhu odôvodnila tým, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/71/2014-22 zo dňa 29.5.2014, boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca a ona bola zaviazaná platením minimálneho výživného. Manželstvo rodičov detí bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. konania 9P/79/2015 a rodičia boli zaviazaní platením výživného v minimálnej výške na účet Krízového centra vo Vranove nad Topľou. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6P/46/2014 bolo uložené maloletým deťom výchovné opatrenie vo forme pobytu v špecializovanom zariadení - Krízové centrum vo Vranove nad Topľou, pričom maloleté deti boli z neho prepustené dňa 5.10.2015 nakoľko ona má vytvorené vhodné bytové podmienky na starostlivosť o ne. Otec detí je t.č. vo výkone trestu odňatia slobody. Ona je v súčasnosti nezamestnaná. Žije s maloletými deťmi v jednoizbovom nájomnom byte. Zabezpečuje in celodennú osobnú starostlivosť. Doposiaľ sú deti zverené do starostlivosti otca a ona si nemôže uplatniť nárok na štátne sociálne dávky. V spoločnej domácnosti s nimi žije jej druh X. E., ktorý jej so starostlivosťou o deti pomáha. Mal. Y. je žiačkou 6. ročníka Spojenej internátnej školy vo Vranove nad Topľou, mal. Y. je žiačkou 6. ročníka na Základnej škole Sídliisko II. vo Vranove nad Topľou a mal. Y. je žiakom 4. ročníka na Základnej škole Sídliisko II. vo Vranove nad Topľou. Deti dosahujú veľmi dobré výchovnovzdelávacie výsledky a nemajú problémy s pravidelnou dochádzkou.

Zo spisu sp. zn. 8P/71/2014 súd zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/71/2014-22 zo dňa 29.5.2014 boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti otca, matka bola zaviazaná platením výživného na každé dieťa v minimálnej sume počnúc dňom 1.4.2014, styk matky s deťmi bol upravený ako neobmedzený. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.6.2014 a vykonateľnosť dňa 26.7.2014.

Uznesením tunajšieho súdu č.k. 8PPom/3/2014-8 zo dňa 23.9.2014 bolo nariadené predbežné opatrenie, na základe ktorého boli maloleté deti dočasne zverené do starostlivosti Krízové strediska Nádej vo Vranove nad Topľou. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 9.10.2014 a vykonateľnosť dňa 23.9.2014. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou z dôvodu, že otec maloletých detí mal nastúpiť výkon trestu odňatia slobody, teda deťom nebude môcť zabezpečovať osobnú starostlivosť. Matka mal. detí bola v tom čase bezdomovkyňou, prejavila záujem o osobnú starostlivosť o deti, nemala však vytvorené bytové podmienky pre starostlivosť o deti.

Zo spisu sp. zn. 6P/46/2014 bolo zistené, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6P/46/2014-14 zo dňa 13.1.2015 bolo maloletým deťom uložené výchovné opatrenie a to pobyt v špecializovanom zariadení v Krízovom stredisku Nádej vo Vranove nad Topľou a to po dobu 6 mesiacov. Dôvodom vydania tohto rozhodnutia bola skutočnosť, že mal. deti boli už v zmysle predbežného opatrenia umiestnené do tohto zariadenia a rodičia nedokážu zabezpečiť deťom adekvátnu starostlivosť a nemajú vytvorené vhodné bytové podmienky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 12.2.2015.

Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 9P/79/2015 zo dňa 10.6.2015 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, rodičom bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletých výživným v minimálnej výške na každé jedno dieťa od právoplatnosti rozsudku a to na účet Krízového centra Nádej. Na žiadosť rodičov styk s maloletými deťmi nebol upravený. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.7.2015 a vykonateľnosť dňa 28.7.2015.

Na tunajšom súde pod sp. zn. 9P/107/2015 bolo vedené konanie vo veci maloletých detí o nariadenie ústavnej starostlivosti. Uznesením č.k. 9P/107/015-20 zo dňa 17.9.2015 bolo konanie zastavené z dôvodu, že navrhovateľ Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, zobral návrh pred prvým pojednávaním v celom rozsahu späť nakoľko sa u matky zlepšili bytové podmienky, pominuli dôvody pre nariadenie ústavnej starostlivosti a je v záujme mal. detí, aby žili v biologickej rodine.

V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 0Tp/22/2014 bol uznesením zo dňa 2.10.2014 otec maloletých vzatý do väzby a v súčasnosti je vo väzbe v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu Košice.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k návrhu na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 9.11.2015 uviedol, že maloleté deti boli prepustené z Krízového strediska dňa 05.10.2015. Matka toho času býva s maloletými deťmi v jednoizbovom nájomnom sociálnom byte na adrese O. Č.. XXXX B. B. K. I.. Nájomcami bytu je matka Q. O. a jej priateľ X. E., nar. XX.XX.XXXX. Matka maloletých detí je v súčasnosti nezamestnaná. Jej priateľ je žiadateľom o dávku v hmotnej núdzi. Matkin priateľ si privyrába aj brigádnicky. Matkine výdavky na nájom sú vo výške 105,- eur mesačne (v tom aj poplatok za plyn a vodu). Nájomný byt v ktorom bývajú je jednoizbový s menšou chodbou, kúpeľňou a sociálnym zariadením. Sociálnym šetrením bolo zistené, že domácnosť bola primerane čistá a matka sa snaží zabezpečiť napriek menšiemu priestoru v byte vhodné podmienky pre maloleté deti. Matka v súčasnej dobe je vo veľmi zlej finančnej situácii. Zabezpečuje maloletým deťom celodennú osobnú starostlivosť. Nakoľko súdom nie sú doposiaľ zverené deti do matkinej osobnej starostlivosti a nemôže si uplatniť prídavky na maloleté deti a tiež dávku v hmotnej núdzi, navrhol vyhovieť matkinmu návrhu a zmeniť výrok rozsudku Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. 6P/46/2014-14 zo dňa 13.1.2015 o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti otca a to tak, že maloleté deti Y.A. O., nar. XX.XX.XXXX, Y. O., nar. XX.XX.XXXX, Y. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/XX, B. K. I. budú zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bude zaviazaný platením minimálneho výživného na každé maloleté dieťa.

Podľa § 74 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi, najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúču účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Podľa ods. 8 tohto ustanovenia o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, sa môžu kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3, 4 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, suma minimálneho výživného je odo dňa 1.7.2013 podľa opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 186/2013 Z. z. vo výške 27,13 eur.

Jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní je inštitút predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia a to buď potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov alebo existencia reálnej obavy, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený a zároveň, existencia bezprostredne hroziacej ujmy.

Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie predbežného opatrenia má dočasný (predbežný) charakter. Nariadenie predbežného opatrenia je provízórnym rozhodnutím. Nejde o konečnú a definitívnu úpravu medzi účastníkmi len dočasne a hlavne predbežne upravuje určitý okruh vzťahov.

Súd preskúmal návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia a dospel k záveru, že boli splnené zákonné podmienky pre jeho nariadenie. Rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nezabezpečujú ich výchovu a výživu. Deti boli umiestnené do Krízového strediska vo Vranove nad Topľou nakoľko na strane ani jedného z rodičov neboli vytvorené vhodné bytové podmienky na to, aby im sami rodičia mohli zabezpečiť osobnú starostlivosť. V súčasnosti je otec maloletých detí vo výkone väzby a na strane matky sa zmenili pomery do takej miery, že je v jej schopnostiach a možnostiach deťom zabezpečiť osobnú starostlivosť. Z uvedeného dôvodu bola ukončená sociálna starostlivosť o maloleté deti v Krízovom stredisku vo Vranove nad Topľou dňa 5.10.2015 a od uvedeného dňa sú deti u matky, ktorá im zabezpečuje potrebnú starostlivosť. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že je v záujme maloletých detí aby boli dočasne zverené do osobnej starostlivosti matky, preto návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vyhovel.

Berúc do úvahy zákonné kritériá pre určenie vyživovacej povinnosti, keď rozsah výživného v predbežnom opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí a takto určené výživné slúži len na uspokojovanie základných, nevyhnutných životných potrieb oprávneného, súd zaviazal otca maloletých detí predbežne platením výživného výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu na každé jedno dieťa, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky dieťaťa, počnúc právoplatnosťou tohto uznesenia. Takéto minimálne výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na jeho zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné.

V súlade s ustanovením § 76 ods. 3 O.s.p. súd matke maloletého dieťaťa zároveň uložil povinnosť v lehote 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia podať návrh na začatie konania o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo začať i bez návrhu a v danom prípade išlo o takéto konanie.

Poučenie:

Proti tomuto možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd Prešov podaním na tunajšom súde.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).